Bart overlijdt in 1933. De zoon van zijn broer Huib, wederom een Bart Wilton (Brasschaat), stuurde ons een foto van de aak die moet stammen ergens uit de jaren 1930-1932. Via zoekplaatjes.nl is de locatie achterhaald: de uitbreiding van de jachthaven van De Kaag aan de oostzijde van de Leede. De loods op de achtergrond stond op de hoek van de Leede en de Groote Sloot. De foto suggereert dat de Beresteyn indertijd ligplaats had op De Kaag. Dit is ook een meer voordehandliggende locatie dan het insteekhaventje bij Eemwijk. Wie aan boord staan is onbekend. Gezien de leeftijden zou een mogelijkheid zijn Bart op het voordek en Huib achterin.

p.91 Onderstaand de standaard van “Mr. P.”, de vader van Blussé. [jaarboekje KNZRV, 1915]. Blussé voert deze standaard als hij wedstrijdzeilt (zie bijv fig. 4.4). Bij andere gelegenheden voert hij de standaard van De Maas (zoals op fig. 7.6) (in een rechthoekige uitvoering).

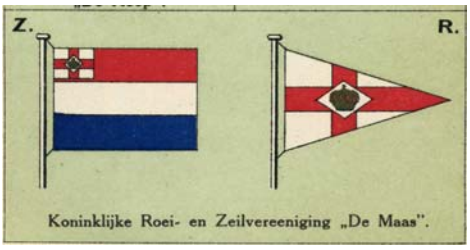

p.108, r.1: Het vaargebied is naar het noordoosten inmiddels op het Duitse wad uitgebreid tot Wangerooge (noordelijkste punt) en Wilhemshaven (oostelijkst) [14, 17.07.2008].

Errata en aanvullingen op

Honderd jaar Orion 1907 – 2007

oktober 2011

Printinstructie

Open het pdf document in Adobe, ga naar File/Print en kies voor Page scaling: Multiple pages; en voor Pages per sheet: 2.
Bij enkelzijdig printen: print uit en leg (plak) de pagina's rug aan rug tegen elkaar aan. Na dubbelvouwen ontstaat een A5 'boekje' van 8 pagina's.
Kan uw printer dubbelzijdig printen: ga dan naar Properties en kies voor Basic/Original Orientation: Portrait; en voor Layout/Binding Position: Top Bind. Na dubbelvouwen ontstaat ook hier een A5 'boekje' van 8 pagina's.

Errata

p.38, fig 4.2: bron [WS 21 (1932) 85], initialen C.V.: Cor Visser

p.49, fig 4.6: Gertrude Betsy, zie Vermeer [51] p.46

p.50, r.8 en r.19 de naam van het schip is De Vrouw Lucia (niet: Vrouwe)

p.80, r 10-12: het logboek van Blussé is hier bij nader inzien onjuist geïnterpreteerd. De mastbout wipt uit het lager en de mast vliegt “een voet voorwaarts” (maar blijft wel in de mastkoker). “Het schijnlicht wordt ingedrukt”: het schijnlicht is de koekoek, niet een prisma in het voordek.

p.82, fig 7.1, bron: De Kaag fotoboek I, p.10

p.83, fig 7.2, bron: De Kaag fotoboek I, p.15 (origineel 14 x 9 cm)

p.85, tabel, tweede wedstrijd, bron: knipsel in De Kaag fotoboek I, p.4

p.85, tabel onderschrift, de verwijzing naar [49] moet zijn [51] (Vermeer, Het Friesche Jacht)

p.86, r.14: 6 ton [NJR, p 147] lijkt niet consistent met een 12m60 boeier, het zou eerder 26 ton moeten zijn.

p.86, r.21 en p.87, fig 7.3. Deze foto is te dateren in 1909, en stamt dus uit de periode Van der Mey (par. 7.1). De originele foto berust in het archief van Spaarnestad (www.gehetna.nl) met nog een tweede waar het aakje iets meer van achteren op staat. Beide foto’s figureren in een artikel over de (rondvaart)stoomboot van Carsjens ‘Een gezellig watertochtje om Leiden’ in Het Leven 4 (1909) 579 (18 juni 1909). Ook op het origineel is het naambord achterop het aakje niet te ontcijferen. De vorm komt echter niet overeen met het naambord op fig 7.1.

p.87, r.1: huisnummer 19 moet zijn 79.

p.87, r.4, referentie [49] is onjuist, de foto staat niet in De Watersport jaargang 1923 (maar welk jaar wel?). De foto in kwestie is hiernaast afgebeeld, met daaronder de vlaggen van De Maas en De Kaag.

p.89, r.16: “Op de werf van pa Wilton ...”: dit is niet accuraat. Pa Wilton treedt wegens verschil van inzicht met broer John Henry al in 1920 terug als directeur en bij de fusie met Fijenoord in 1929 ook als commissaris. Blussé schrijft correct: “Op de werf van Wilton ...”.

p.89, r.22: “Ligplaats werd ...”: dit is waarschijnlijk onjuist. De locatie ligt onpraktisch ver van zeilwater. Mogelijk lag het schip ’s winters wel in het schiphuis in dit insteekhaventje. Zie ook het addendum bij dit hoofdstuk.

p.95, r.6: na ‘OC 2’ invoegen ‘(zie 4.1.3)’

p.114, r.9: ’12 mei’ vervangen door ‘de herwaterlating’

dat zou ook verklaren dat de informatie tot 1917 heel precies is en daarna in vaagheid ondergaat, maar de kinderen van Blussé hebben hem daar nooit over gehoord [mail Leonard Blussé, 23.10.2010]. [Voor de Leidse couranten zie http://leiden.courant.nu, zoek op Speelman].

p.89, r.3: ...in 1927 ... zonder vermelding van scheepsnaam, vul aan: "... , maar niet voor de Zwaluw want die is dan al naar Stoop."

p.89, **Hoofdstuk 7.5**.
De grondlegger van de Wilton-werf is Bartel Wilton (1828 - 1898). Uit zijn huwelijk met Hendrika Stork worden 12 kinderen geboren, waarvan in dit verband 3 van belang zijn: Bartel (1861), John Henry (1869) en Jan Daniel (1877). Bartel ("de grote ondernemer") en John Henry voeren de directie van de werf tot 1920 als zij verschil van inzicht krijgen over een participatie van de Holland Amerika Lijn in de werf [J.M. Dirkzwager, op www.inghist.nl, zoek op Wilton]. Bartel blijft als commissaris aan de ondernemimng verbonden, tot 1929 als Wilton met Fijenoord fuseert.
Jan Daniel is de vader van Jan Daniel Wilton die in 1955 het aakje koopt (zie hoofdstuk 7.8)

Uit het huwelijk van Bartel Wilton (1861 - 1938) (zijn tweede) met Maria van As worden twee zoons geboren, Bart (1914) en Huib (1921). Volgens Blussé [9, préambule] is deze Bart vanaf 1930 de eigenaar van ons aakje. Hoe de verhoudingen precies gelegen hebben is een beetje raadselachtig: Bart was toen 16. In 1931 wint Bart de Kaagweek in de 12vts jollen met Mieke. In 1932 schrijft hij Mieke II in bij de dan gloednieuwe 12m^2 sharpieklasse, het schip krijgt zeilnummer 26 [WK 6 (1932) 586]. Dat jaar vaart hij wedstrijd op de Kaag, de Braassem en Loosdrecht alsmede in de internationale wedstrijden in Burnham (UK) en wint vrijwel alles [HV 18.07.31; WS 21 (1932) 222, 228, 242; HV 09.09.32]. Het bestaan van de aak wordt nergens vermeld, maar een ansichtkaart uit 1932 geeft het beeld van de Beresteyn als moederschip bij het wedstrijdzeilen. De foto is genomen op Loosdrecht vanaf de uitkijktoren die destijds aan het eind van de westelijke Drecht stond. In de sleep een 12m^2 sharpie (aangenomen mag worden: de Mieke II), een vrijbuiter(?), en een kano.

[bron: Jaarboekje De Kaag 1913]
Het schip dat vóór de Johanna ligt is waarschijnlijk de Cita van Van Hoolwerff [vgl. De Kaag 1910-1960, p.48]

p.86-87, **Hoofdstuk 7.3**.
Joh. Speelman is medevennoot in de firma C.J. Speelman en zonen, een bloembollenkweker. De firma is gevestigd in de "Molen van Speelman", die in de 20e eeuw al lang geen molen meer is, de bovenbouw wordt in 1882 verkocht [wikipedia, Molen van Speelman]. Uit het huwelijk van Speelman (1869 – 1948) met Adriana Koster wordt één dochter geboren, Anna Margaretha (1902). Contact met haar kleinzoon Kees Guldemond (Sassenheim) [mail 18.10.2010] heeft geen aanvullende informatie op onderstaande verhaal opgeleverd.

Speelman duikt in de regionale pers veelvuldig op als gemeenteraadslid van Sassenheim, en daarnaast in een groot aantal zeilwedstrijden. In 1909 zeilt hij bij Hollandia in de klasse tjotters en boeiers, in 1910 en 1911 in een catboot Anna Margaretha. In 1912 stapt hij over in een kieljacht Anna Margaretha III en vaart daarin tot en met 1916. Van 1917 tot 1920 zeilt hij de 6m De Kaag (zeilnummer L12), het schip dat daarvoor van L.Doedes is geweest. Informatie in het Kaagarchief bevestigt dit beeld. Speelman is mede-oprichter van De Kaag (1910), lid van de jachthavencommissie en medegeldschieter voor de schiphuizen (1912) [Jaarboekje De Kaag 1913]. Zijn schip komt voor op meerdere foto's [De Kaag fotoboek I, p.46, p.55, p.65, Jaarboekje 1913 p.34].

In 1921 lijkt hij het (wedstrijd)zeilen acuut vaarwel te zeggen. In de fotoboeken II en III van De Kaag komt hij niet voor, in de kranten alleen als hij in 1922 een speelbootje te huur vraagt en in 1926 als hij een zeilsloepje te koop aanbiedt. Er is geen enkele verwijzing naar een Lemsteraak, noch in de kranten noch in het Kaagarchief. Ook zou nog kunnen zijn dat niet Joh. maar zijn broer E.J Speelman de volgende eigenaar is, maar ook over hem komen we niets tegen. De vraag doet zich voor of inderdaad ene 'Speelman uit Sassenheim' de derde eigenaar is, de enige aanwijzing daarvoor vinden we bij Blussé [9, préambule]. Onbekend is waar Blussé zijn informatie vandaan heeft. Mogelijk heeft hij Van der Mey of Dieben gekend,

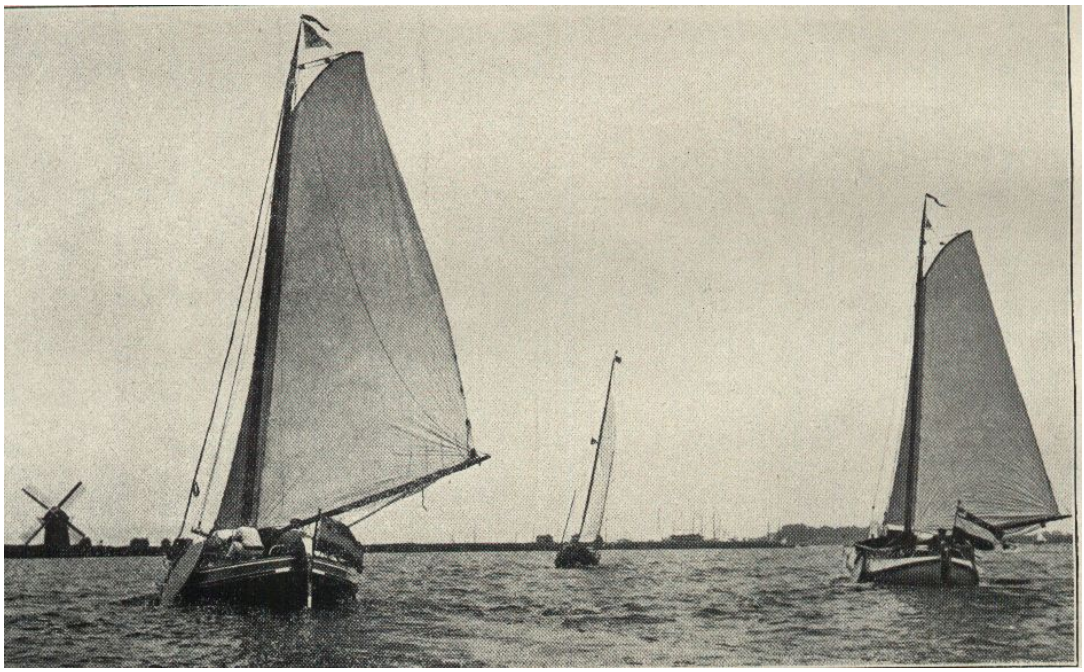

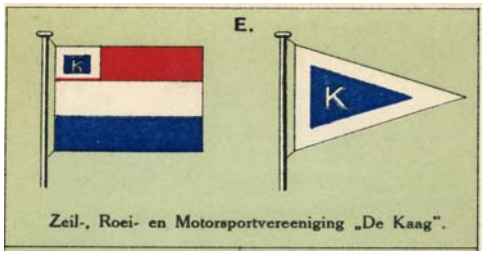

Zeil-, Roei- en Motorsportvereeniging „De Kaag".

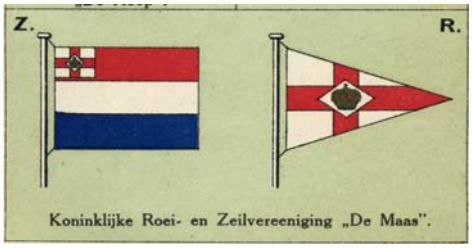

Koninklijke Roei- en Zeilvereeniging „De Maas".

Addenda

p.1, r. 5 v.o.: Huitema op zijn beurt ontleent deze opinie over de *Antje ex Orion* aan Van Waning [WK (1956) 185].

p.50 r.16 De argumentatie dat Orion vanwege zijn leeftijd wel ‘recht had’ op een laag nummer snijdt geen hout. Ook rond 1950 krijgt de Spes Nostra zeilnummer 4 OC (nu VC 4), terwijl dat schip toen net nieuw was [36]. Kennelijk werden vrijgekomen nummers destijds standaard hergebruikt. Via de huidige eigenaars van De Vrouw Lucia hebben we nog navraag gedaan bij de kinderen van een eerdere eigenaar, Dudok van Heel [zie ook WK (1977) 38], maar bij hen is niets bekend over een eerder gebruik van het nummer 3 OC door een ander schip.

p.66 Het composttoilet is in 2011 ingebouwd. De hele toiletruimte is een stuk opgeknapt van de nieuwe inrichting.

p.83. Aanvullende informatie werd verkregen van een kleindochter van Van der Mey, Tineke Cannoo uit Amsterdam. Willem van der Mey, geboren 1879, was gehuwd met Jantje Kuipers uit Akkrum, welke laatste niets van zeilen moest hebben. Zij kregen twee dochters, Johanna Rebecca Helena (1903), oogappel van Willem, naar wie hij ons aakje vernoemde, en Tineke (1911). Johanna huwt J.M.Cannoo, zij krijgen twee dochters waarvan Tineke (1931) de oudste is. Haar grootvader Willem was een bijzonder hartelijke en sportieve man. Zelf had ze weinig met zeilen, maar Van der Mey’s moesten van nature kunnen zeilen, vond Willem, en hij zette zijn kleindochter, net terug uit Indië, op 18-jarige leeftijd alleen in een zeilboot, maar met weinig succes [pers. comm. Tineke Cannoo, 2010]. De sportieve inslag van Willem wordt bevestigd door het feit dat hij in 1895 en 1896 Nederlands kampioen wielrennen op de weg wordt [www.dewielersite.net].

Uit het archief van De Kaag stamt ook onderstaande foto. Vermoedelijk is het schip dat nabij de molen van Cozijn in de Leede vaart ons schip. Als dat het geval is, figureren we ook op de eerste prijs van de Kaagweek 1923, één van de befaamde Delfts Blauw ‘Kaag-bordjes’.

[De Kaag, fotoboek I, p.77].

[“De Kaag” 25 jaar, p. 48]

De opening van de schiphuizen van De Kaag in 1912 was een feestelijke gelegenheid waar de hele vloot acte de présence gaf. Er zijn twee foto’s van deze gelegenheid bekend waarop we de Johanna menen te kunnen herkennen.

[bron: De Kaag 1910-1960, p.57]